

Helgelandsrådet

Årsberetning 2023

Innhold

1.	Innledning	3
2.	Formål	3
3.	Strategiske mål	3
3.1	Visjon	3
3.2	Hovedmål	3
4	Organisering	4
4.1	Representantskapet	4
4.2	Helgelandstinget	5
4.3	Helgelandsrådet	5
4.4	Arbeidsutvalget	5
4.5	Utvalg	6
4.6	Sekretariatet	7
4.7	Arbeidsmiljø og HMS	7
5	Satsingsområder	7
5.1	Utdanning og kultur	7
5.2	Helse	8
5.3	Næring	8
5.4	Samferdsel	8
6	Prosjekter/sentrale saker	9
6.1	Helgeland Rehabilitering	9
6.2	Nye Helgelandssykehuset	9
6.3	Helsefellesskap Helgeland	10
6.4	Regionforstørrelse / Fastlandsforbindelse Dønna/Herøy - Alstahaug	10
6.5	Ferjefri fv17 Alstahaug - Vevelstad – Brønnøy	10
6.6	Sustainable Transports in MidtSkandia (STIMS)	11
6.7	FAIR	11
6.8	Regionvekstavtale	11
6.9	Helgelandskonferansen 2022	12
7	Høringssvar, innspill og uttalelser	12
8	Ekstern representasjon	12
8.1	Jernbaneforum nord (NFK)	12
8.2	Regionalt politiråd i Nordland (Nordland politidistrikt)	12
8.3	Overordnet samarbeidsorgan Helgeland (Helgelandssykehuset HF)	13
8.4	MidtSkandia	13
8.5	Regionalt kompetanseforum Helgeland (NFK)	13
8.6	Politisk samrådsgruppe KVV Nord-Norge	13
9	Økonomi	13
9.1	Budsjett 2021	13
9.2	Andre forhold	14

1. Innledning

Helgeland interkommunalt politisk råd (Helgelandssrådet) er et interkommunalt politisk råd etablert i henhold til kommunelovens kapittel 18. Rådet dekker nå 11 av Helgelands 18 kommuner; Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Leirfjord, Sømna, Vefsn, Vega og Vevelstad. Rådet ble formelt stiftet i oktober 2019 som et resultat av sammenslåing av tidligere Sør-Helgeland Regionråd og Helgeland Regionråd. Rådet skal være en sentral utviklingsaktør og pådriver for å sikre regionens og den enkelte kommunes interesser.

Årsberetning for interkommunalt politisk råd skal utarbeides i henhold til kommunelovens §§ 14-7 og 14-8 og skal redegjøre for;

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid
- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26

2. Formål

Helgelandssrådet skal legge til rette for økt samarbeid mellom kommunene i regionen og gjennom dette bidra til å skape en felles identitet på Helgeland. Rådets rolle er å ta opp og fremme de viktigste sakene som angår Helgeland.

Helgelandssrådet skal være en tydelig strategisk og politisk aktør med regionalt og nasjonalt perspektiv som også gir uttalelser i politiske spørsmål/saker som angår Helgeland.

Helgelandssrådet skal være en aktiv regional pådriver med vekt på regional samfunnsutvikling, og et bindeledd mellom politikk, næringsliv, og andre regionale og statlige styringsorgan.

3. Strategiske mål

3.1 Visjon

Helgelandssrådet skal være en politisk maktfaktor som samler og styrker Helgeland.

3.2 Hovedmål

Helgelandssrådet skal;

- opptre samlende slik at vi kan utvikle og samle Helgeland til en slagkraftig region
- aktivt jobbe for å drive fram samhold, kunnskap og forståelse for mulighetene i hele regionen
- sette den politiske agendaen og gjennom den utøve vår rolle som pådriver og samfunnsaktør.

4 Organisering

4.1 Representantskapet

Representantskapet er øverste organ i Helgeland interkommunalt politisk råd hvor deltakerkommunene er representert med ordfører, til sammen 12 representanter. Representantskapets medlemmer velges for fire år (valgperioden).

Representantskapet har vedtatt samarbeidsavtalen for Helgeland interkommunalt politisk råd i henhold til kommunelovens § 18-4. Avtalen ble første gang revidert i 2021 og behandlet i kommunene i 2022. Ny revidering av samarbeidsavtalen er iverksatt i forbindelse med Træna kommunes utmelding høsten 2023 samt oppstart av en evaluering av samarbeidet. Revidert samarbeidsavtale vil bli behandlet i Representantskapet og i kommunene i løpet av 2024.

I henhold til kommunelovens § 18-3 velger representantskapet selv sin leder og nestleder. Funksjonene som leder og nestleder i representantskapet, Helgelandssrådet og arbeidsutvalget er i henhold til samarbeidsavtalen gjennomgående, og de som velges til leder og nestleder i representantskapet er også valgt som leder og nestleder i Helgelandssrådet og i arbeidsutvalget. Leder og nestleder velges for to år. Etter to år tiltrer nestleder som leder og ny nestleder velges.

I ekstraordinært representantskapsmøte 23. september 2021 ble følgende valgt til leder og nestleder for perioden 2021 - 2023:

- Leder: Eilif Kristian Trælves, ordfører Brønnøy kommune
- Nestleder: Ellen Schjølberg, ordfører Grane kommune

I ekstraordinært representantskapsmøte 16. november 2023 ble følgende valgt til leder og nestleder for perioden 2023 – 2025:

- Leder: Elbjørg Larsen, ordfører Herøy kommune
- Nestleder: Rune Krutå, ordfører Vefsn kommune

Representantskapet velger også øvrige medlemmer til Helgelandssrådet og til arbeidsutvalget (AU). I forbindelse med evalueringsarbeid igangsatt i 2023 ble det foreslått å redusere antall medlemmer i AU fra 6 til 3 representanter, i tillegg til én representant fra Kommunedirektørforumet. Denne endringen er iverksatt og blir forelagt Representantskapet ila våren 2024 for vedtak. Medlemmene velges for fire år (valgperioden).

Representantskapet kan i henhold til Samarbeidsavtalen også danne aktuelle utvalg innenfor strategiske politikkområder. For perioden 2020 – 2023 har det vært etablert utvalg innen helse, næring, utdanning & kultur og samferdsel. Valgkomiteen har innstilt på at utvalgene også opprettes for valgperioden 2023-27 med følgende navneendringer;

- Utvalg for utdanning og kultur
- Utvalg for samferdsel og infrastruktur
- Utvalg for helse og sosial
- Utvalg for utdanning og samfunn

Valgkomiteen anbefaler også å etablere et ordførerkollegie. For inneværende periode utgjør Ordførerkollegiet Utvalg for Helse og sosial.

4.2 Helgelandstinget

Helgelandstinget er en årlig politisk møteplass for helgelandskommunene med søkelys på nettverks- og kompetansebygging for kommunenes politiske ledelse.

Til Helgelandstinget inviteres hver deltakerkommune til å stille med sitt formannskap, alle med møte-, tale- og forslagsrett. Ordfører og opposisjonsleder har i tillegg stemmerett. Kommunedirektørene har møte-, tale- og forslagsrett. Til sammen utgjør tinget 86 personer.

I 2023 ble Helgelandstinget avholdt 16. - 17. november i Sandnessjøen. Årets tema handlet om regionalt samarbeid og så nærmere på hva som skal til for å lykkes med dette. Programmet inkluderte gjesteforelesere som Einar Øverenget og Rune Almås Larsen i tillegg til representanter fra blant annet Distriktssenteret, Visit Helgeland, Digitale Helgeland, Helgeland Helsefelleskap og de regionale RKK'ene. Siste dag var forbeholdt interne saker med ekstraordinært møte i representantskapet, presentasjon av ny leder, nestleder og sekretariatet samt diskusjon rundt Helgelandsskiltet sitt arbeid framover og aktuelle politiske saker.

4.3 Helgelandsskiltet

Helgelandsskiltet sørger for saksbehandling med fokus på å legge til rette for økt samarbeid mellom kommunene i regionen i henhold til formål og overordnede strategier.

Helgelandsskiltet består av to representanter fra hver deltakerkommune - ordfører og opposisjonsleder. I tillegg har kommunedirektørene møte-, tale- og forslagsrett. Til sammen utgjør rådet 36 personer, og redusert til 33 personer etter Træna kommunes utmelding høsten 2023. Rådets medlemmer velges for fire år (valgperioden) av deltakerkommunenes respektive kommunestyre. Funksjonene som leder og nestleder velges av representantskapet og er sammenfallende med leder og nestleder i representantskapet og arbeidsutvalget.

Rådet avholdte 4 møter i 2023. Etter kommunevalget høsten 2023 fikk Helgelandsskiltet ny sammensetning for kommende valgperioden 2023 – 2027.

4.4 Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget (AU) forbereder møtene til Helgelandsskiltet og samordner aktivitet i og mellom utvalgene. AU kan uttale seg og fatte vedtak etter fullmakt fra representantskapet.

AU består av leder, nestleder og én valgte representanter fra representantskapet. I tillegg har én valgt representant for kommunedirektørene møte-, tale- og forslagsrett i AU. AU velges for fire år (valgperioden) av representantskapet. Funksjonene som leder og nestleder er sammenfallende med leder og nestleder i representantskapet og Helgelandsskiltet.

For perioden 2020 – 2023 bestod AU av leder, nestleder og *fire* valgte representanter fra representantskapet, i tillegg til én valgt representant for kommunedirektørene:

- Eilif Kristian Trælnes, ordfører, Brønnøy kommune (leder)
- Ellen Schjølberg, ordfører, Grane kommune (nestleder)
- Peter Talseth, ordfører, Alstahaug kommune
- Elbjørg Larsen, ordfører, Herøy kommune
- André Møller, ordfører, Vega kommune
- Tor Henning Jørgensen, kommunedirektør, Dønna kommune

For perioden 2023 – 2027 reduseres arbeidsutvalget, etter beslutning i Representantskapet 17. november 2023, fra 7 til 3 medlemmer, og består nå av leder, nestleder og én valgt representant fra representantskapet, i tillegg til én valgt representant for kommunedirektørene med følgende sammensetning;

- Elbjørg Larsen, ordfører Herøy kommune (leder)
- Rune Krutå, ordfører Vefsn kommune (nestleder)
- Jon Floa, ordfører Vega
- Tor Henning Jørgensen, kommunedirektør, Dønna kommune

Arbeidsutvalget avholdte 6 møter i 2023.

4.5 Utvalg

Representantskapet har etablert utvalg innenfor fire strategiske politikkområder. Utvalgene arbeider med aktuelle saker innenfor sine respektive satsingsområder og møtes i forkant av Helgelandssrådet sine møter, eller ved behov.

Utvalgene er satt sammen av valgte representanter fra Helgelandssrådet (5-6 personer). Hvert utvalg ledes i utgangspunktet av en ordfører. Medlemmene velges for 4 år (valgperioden).

Valgkomiteen har innstilt til følgende sammensetning av utvalgene for perioden 2023-2027:

- Utvalg for utdanning og kultur
 - Sten Rino Bonsaksen, ordfører, Leirfjord kommune, leder
 - Elin Kristine Vareide Lian, politiker, Bindal kommune
 - Janitha Signdahlsen, politiker, Brønnøy kommune
 - Ole Gerhard Rinø, politiker, Alstahaug kommune
 - Åse Granmo, politiker, Grane kommune
 - Kine Mosheim-Lysfjord, varaordfører, Vefsn kommune
- Utvalg for næring og samfunn
 - Odd Langvatn, politiker Vefsn kommune, leder
 - Gunder Strømberg, ordfører, Sømna kommune
 - Sivert Vevelstad, ordfører, Vevelstad kommune
 - Pål Einmo, politiker, Leirfjord kommune
 - Jørn Einmo, politiker, Herøy kommune
 - Andre Møller, politiker, Vega kommune
 - Nil Jensen, politiker, Dønna kommune
- Utvalg for samferdsel og infrastruktur
 - Siv Therese Aglen, ordfører, Brønnøy kommune, leder
 - Raymond Fagerli, ordfører, Grane kommune
 - Kari Anne b. Andreassen, politiker, Vevelstad kommune
 - John-Erik S. Johansen, ordfører, Dønna kommune
 - Frode Næsvold, ordfører, Bindal kommune
 - Peter Talseth, ordfører, Alstahaug kommune
- Utvalget Helse og sosial
 - Ordførerkollegiet tiltrer som utvalgsmedlemmer for inneværende periode

4.6 Sekretariatet

Sekretariatet består av sekretariatsleder (100%) og en rådgiver (50%). Den daglige virksomheten ledes av sekretariatsleder. Sekretariatsleder er øverste administrative leder for virksomheten og har anvisningsmyndighet på rådets vegne.

Sekretariatslederen deltar i rådets møter med tale- og forslagsrett. Sekretariatet fungerer også som sekretariat for rådets utvalg og forum.

Sekretariatet foretar utredninger, driver saksbehandling og administrerer prosjekter i tråd med Helgeland interkommunalt politisk råd sine intensjoner og beslutninger.

4.7 Arbeidsmiljø og HMS

Sekretariatsleder har kontor i FLUST-huset i Sandnessjøen, samlokalisert med Helse Nord IKT, ØkoRåd Helgeland, VID vitenskapelige høyskole, Studiesenter RKK Ytre Helgeland, Opplæringskontoret Ytre-Helgeland, Revisjon Midt-Norge, Fiskeridirektoratet, Distriktssenteret og Nortura. Rådgiver har kontorsted i Brønnøysund og er samlokalisert med Trollfjell Geopark & Friluftsråd.

Sekretariatets to ansatte representerer hvert sitt kjønn.

Det ble gjennomført medarbeidersamtaler i 2023.

Det er ikke registrert skader eller ulykker, og heller ingen skader på det ytre miljø.

5 Satsingsområder

Utgangene er i en prosess med å konstituere seg og peke ut retninger for det politiske arbeidet i kommende valgperiode. Innenfor hvert utvalg defineres det satsingsområder der hovedvekten av innsatsen legges. Arbeidet planlegges ferdigstilt våren 2024.

5.1 Utdanning og kultur

Satsingsområder 2020-2023:

- De videregående skolene på Helgeland
 - o Mer langsiktige og forutsigbare utdanningstilbud
 - o Snu om på måten vi utdanner ungdom, og slutte med «mastersyken»
 - o Beholde ungdommen, og fange opp de som er skolelei når de går ut av 10. klasse
 - o Ny form for utdanningstilbud for ungdom- ny modell for yrkesfaglig utdanning
 - o Samme mulighet for utdanning uansett hvor ungdommen bor
 - o Følge opp ungdom som faller utenfor – bekjempe utenforskap
 - o Ny utdanningsstrategi klar når nåværende strategiperiode er over (2024)
- Høyere utdanning regionalt
 - o Nord Universitet avd. Nesna må utforme nye konsept og skaffe seg flere bein å stå på
 - o Høyere utdanning innen flere næringer, ikke bare skole og helse
 - o Utdanningstilbudet må matche det næringslivet etterspør i tillegg til å dekke det offentlige behov
 - o Nord Universitet avd. Nesna må bli best i verden på desentralisert utdanning

Utvalget har inngått samarbeid med opplæringskontorene (Tverrfaglig Opplæringskontor ytre Helgeland og Sør-Helgeland Opplæringskontor) om frikjøp av saksbehandlerressurs med hovedvekt på yrkesfaglig opplæring og formidling/oppfølging av læreplasser i regionen.

Leder i utdanningsutvalget deltar i følgende samarbeidsfora:

- Samarbeidsfora for VID vitenskapelige høyskole, Sandnessjøen
- Referansegruppen for utviklingsprosjekt i regi av Nord Universitet avd. Nesna
- Styringsgruppen for prosjekt «Pilot 1-10» i regi av Nord Universitet avd. Nesna

5.2 Helse

Satsingsområde 2020- 2023 er nye Helgelandssykehuset hvor utvalget jobber for følgende:

- Støtte Fylkestingets vedtak som presiserer at prosjektet «Nye Helgelandssykehuset» må settes på vent og at ingen av tilbudene ved Helgelandssykehusets avdeling i Mosjøen flyttes før nytt hovedsykehus er realisert
- Nye Helgelandssykehuset må realiseres gjennom et nybygg som er lokalisert sentralt for alle innbyggere i vår region og med krav om å kunne betjene nytt redningshelikopter
- Gjennom en konstruktiv dialog med Helse Nord, vil vi bidra i prosessen til å få realisert nye Helgelandssykehuset, slik at spesialisthelsetjenesten på Helgeland styrkes for alle innbyggere på Helgeland

5.3 Næring

Næringsutvalget har hovedfokus på følgende tre næringer i perioden 2020-2023:

- Landbruk
- Havbruk og maritim næring
- Reiseliv

Ambisjonen er å kunne påvirke politikken på vegne av næringene, såkalt dialogpåvirkning. Utvalget vil jobbe gjennom de kommunale næringsetatene, ha tett kontakt med næringslivet og utvikle en mer helhetlig tilrettelegging for næringslivet regionalt. Utvalget skal prioritere å være til stede i de forskjellige næringsforumene/organisasjonene, og bidra som tilrettelegger og døråpner.

For tettest mulig dialog med næringslivet har Helgelandsrådet tatt et bevisst valg om å melde seg inn i følgende nettverk og fora:

- Ocean Cluster Helgeland
- Havbruksnettverk Helgeland
- Brønnøy næringsforum
- Alstahaug næringsforening
- Mosjøen næringsforening

Der hvor Helgelandsrådet ikke har kompetanse eller ressurser til å bidra er det naturlig å se mot eksterne samarbeidspartnere og kompetansemiljø. Dialog med Visit Helgeland, Nordland Bondelag og Campus BLÅ har blitt etablert. I tillegg har Helgelandsrådet gått inn med midler i forprosjektet «Leverandørutvikling Havbruk Nordland» i regi av Sentrum Næringshage.

5.4 Samferdsel

Satsingsområder 2020-2023:

- Infrastruktur innen Nasjonal transportplan (NTP)
 - o Havner og farleder
 - o FOT-ruter
 - o E6, RV73, E12
 - o Jernbane
- Infrastruktur innen Regional transportplan (RTP)
 - o Ferge, fergeleier, hurtigbåt (herunder regionpendel)
 - o Kystgodsroute
 - o Buss
 - o Fylkesveier (herunder tunneler, gang- og sykkelveier og bruer)

Utvalget ser de ulike delene av transportsektoren i sammenheng og jobber for at de skal utfylle hverandre. En viktig oppgave er å samordne innspill i nært samarbeid med kommunene, nærings- og utviklingsselskap.

Det er et godt etablert samarbeid med Mosjøen og Omegn Næringssselskap om kjøp av saksbehandlerkompetanse innenfor samferdsel.

6 Prosjekter/sentrale saker

6.1 Spesialiserte rehabiliteringstjenester på Helgeland

Sømna kommune/Helgeland Rehabilitering har deltatt i Helse Nords anbudsprosess knyttet til kjøp av spesialiserte private rehabiliteringstjenester, med støtte fra Helgelandssrådet. De opprinnelige tildelingene skulle etter planen vært gjennomført i 2022, men som følge av klager på anskaffelsesprosessen fra flere leverandører, inkludert Helgeland Rehabilitering, ble prosessen annullert og startet på nytt i februar 2023. Sømna kommune/Helgeland Rehabilitering deltok i ny anbudsrunde inkludert forhandlingsmøter og reviderte tilbud gjennom 2023, men ble ikke tildelt avtale for perioden 2023 – 2027. Kommunen fremsatte klage i oktober basert på brudd på de grunnleggende prinsippene i anskaffelsesretten og ulovlig tildeling. Da klagen ikke ble tatt til følge gikk kommunen til sak mot Helse Nord RHF. I kjennelsen fra Salten og Lofoten Tingrett konkluderes det med at det ikke er begått feil av Helse Nord RHF under anskaffelsen. Helgeland Rehabilitering ble på bakgrunn av dette vedtatt avvirket av Sømna kommunestyre 14. desember 2023.

Kommet hit

6.2 Nye Helgelandssykehuset

Helgelandssrådets vedtatte mandat er å jobbe for at helseministerens vedtak fra 2020 realiseres uten unødvendig trenering, til det beste for pasientene på hele Helgeland. Ordførerne i de 11 deltakerkommunene fungerer som styringsgruppe for arbeidet. Ordførerkollegiet hadde Teams-møte med helse- og omsorgsminister Ingvald Kjerkol i februar hvor nye Helgelandssykehuset var tema. Her ble Helseminister Bent Høies vedtak om ett sykehus på to lokasjoner med Sandnessjøen som hovedsykehus presisert, sammen med viktigheten av god kommunikasjon og tillit mellom helseforetaket og kommunene. Videre ble det vist til viktige elementer i mandat og styringsdokument for konseptfasens steg 1, blant annet tjenestetilbudet ved sykehuset i Mosjøen, DMS'et i Brønnøysund, nybygg, landingsforhold for redningshelikoptre, utdanning og rekruttering av sykepleiere og lokalisering av ledelse og stabsfunksjoner til hovedsykehuset. Nytt møte med helse- og omsorgsministeren fant sted i november i regi av ordførerne.

6.3 Helsefellesskap Helgeland

Etter enighet i begge regionrådene på Helgeland om å etablere Helsefellesskap Helgeland har det blitt satt ned ei arbeidsgruppe bestående av kommunedirektører og sekretariatslederne i de to rådene. Arbeidsgruppa har utarbeidet forslag til samarbeidsavtale og satt i gang prosessen med ansettelse av interkommunal samhandlingsleder. Felles saksfremlegg som gjelder partnerskapet, ansettelse og tilhørende finansiering ble sendt kommunene for vedtak. Etableringen gjennomføres i begynnelsen av 2023 med vedtak i samtlige kommuner og ansettelse av en felles interkommunal samhandlingsleder. Funksjonen som interkommunal samhandlingsleder organiseres som administrativt vertskommunesamarbeid etter ny kommunelov §20-2.

6.4 Regionforstørrelse / Fastlandsforbindelse Dønna/Herøy - Alstahaug

Prosjektet har den fulle tittelen «Skepe en attraktiv, inkluderende og bærekraftig region gjennom bedre tilgjengelighet – Fastlandsforbindelse Dønna/Herøy – Alstahaug». Bakgrunnen er KVVU for forbindelsen Dønna/Herøy – Alstahaug fra 2015 og behovet for å følge opp Fylkestingets vedtak om videre utredning av løsninger for fastlandsforbindelse.

Helgelandsrådet la høsten 2021 fram en grundig bearbeidet sluttrapport på del 1 av forprosjektet som beskriver mulige løsninger, trafikkanalyser, effektanalyser og finansieringsanalyser. Rapporten ble spilt inn til NFK som grunnlag for behandling av regional transportplan (RTP). Prosjektet ble lagt inn i RTP under punktet 9.7. Større prosjekt som skal utredes i perioden før neste revisjon av RTP. Rapporten har en usikkerhet på +/- 40 prosent og bygger på en rekke forutsetninger, blant annet i utvikling i trafikkfall. Det er behov en grundig gjennomgang av rapporten for kvalitetssikring og modning, både med tanke på de forutsetninger som er lagt til grunn, samt de løsninger som er valgt. Prosjektet må gjennomgå med formål om at prosjektet eventuelt kan prioriteres ved neste rulling av regional transportplan og nasjonal transportplan.

Del 2 av forprosjektet har blitt videreført i 2022 med effekt- og finansieringsanalyse formidlet formål om å skaffe informasjon til det avsluttende presentasjons- og påvirkningsarbeidet opp imot fylket og departement. Her har blant annet Menon Economics analysert effektene av fastlandsforbindelsen på reiselivsnæringen på Dønna og Herøy i 2022 (Menon publisasjon nr. 35/2022). Forprosjektet er med dette arbeidet ferdigstilt og en endelig administrativ sluttrapport med regnskap utarbeidet ila våren 2023.

6.5 Ferjefri fv17 Alstahaug - Vevelstad – Brønnøy

Prosjektet skal innhente ny kunnskap om hvordan strekningen Brønnøysund - Sandnessjøen kan bli ferjefri. Strekningen har en lengde på 68 km med to fergesamband. Å knytte regionen tettere sammen vil ha avgjørende betydning for videre utvikling og verdiskaping i strategiske vekstnæringer som bl.a. havbruk, reiseliv, kulturnæringer og grønne energikilder samt ivaretagelse av omfattende nyinvesteringer i olje- og gassnæringen i Norskehavet. Fv17 (Kystriksveien) er av nasjonal betydning for framtidig bosetting, vekst og utvikling av en framtidsrettet, produserende og verdiskapende region.

Prosjektet er en videreføring av arbeidet som ble gjort i forbindelse med «KVU FV.17 Brønnøy – Alstahaug, forbindelsene Dønna, Herøy og Vega» og valg av konsept for aksene Brønnøysund – Vevelstad - Sandnessjøen. KVVU'en anbefaler dagens løsning med en effektivisering av fergesambandet Forvik - Tjøtta lagt til grunn for videre planlegging- konsept 0+. Tiltaket er nedfelt og beskrevet i fylkestingets vedtak (pkt. 3) i sak FT 010/2017 av 20.2.2017, og basert på bl.a. erfaringer fra ferjefri E39.

Det er opprettet et forprosjekt hvor styringsgruppen består av ordførerne i Alstahaug, Brønnøy og Vevelstad. Prosjektleder er innleid ressurs fra Alstahaug næringsforening. I tillegg er det etablert en ressursgruppe bestående av kommunalsjef i Alstahaug kommune, næringssjef i Brønnøy kommune samt repr. fra næringslivet / det offentlige. Kunnskapsinnhenting har startet opp med at den dokumentasjon og kunnskap som er ervervet gjennomarbeidet med prosjektet «Skepe en attraktiv, inkluderende og bærekraftig region gjennom bedre tilgjengelighet – Fastlandsforbindelse Dønna/Herøy – Alstahaug».

6.6 Sustainable Transports in MidtSkandia (STIMS)

Dette er et MidtSkandia-prosjekt som ble startet opp i 2021 hvor Helgelandsrådet er partner. Prosjektet er delfinansiert av Interreg Botnia Atlantica. Hovedmålet med prosjektet er å utvikle metoder for rask kommersialisering av ny teknologi for fossilfri godstransport i Botnia Atlantica-regionen. Hovedresultatet av prosjektet er en metodikk som beskriver hvordan en kommersialisering av fossilfri godstransport kan utføres på en rask og effektiv måte i grenseregionen. Prosjektet kartlegger mulighetene som teknologiutvikling gir, og hvordan regionens aktører bør agere for å utnytte identifiserte muligheter.

Grunnet fravær og bytte av personell i prosjektet har arbeidet tatt noe lengere tid en forutsatt. Ny prosjektadministrasjon er kommet på plass i 2023.

6.7 FAIR

FAIR (Finding innovations to Accelerate the Implementation of electric Regional aviation) er et prosjekt som ble startet opp i 2020 gjennom Kvarkenrådet, og hvor Helgelandsrådet ble koblet på som partner i 2021 gjennom MidtSkandia. Prosjektet er delfinansiert av Interreg Botnia Atlantica. Hovedmålet med prosjektet er å utvikle metoder for rask og effektiv kommersialisering av regionale el-flygninger i regionen Kvarken-Nordland. Hovedresultatet av prosjektet er en metodikk som beskriver hvordan en kommersialisering av el-fly kan utføres på en rask og effektiv måte i grenseregionen, samt å utvikle retningslinjer for en effektiv implementering av elektriske fly i regionen. Prosjektet kartlegger mulighetene som teknologiutvikling gir, og hvordan regionens aktører bør agere for å utnytte identifiserte muligheter. Dette gjøres gjennom kunnskapsinnhenting og kartlegging av både behov og nødvendige tekniske investeringer.

Prosjektet ble avsluttet i 2022 og sluttrapporten indikerer at Kvarken-Nordland-regionen mest sannsynlig vil tjene på å utvikle regionale el-flygninger med øst-vest-forbindelser. Det vil øke regionens mobilitet og tilgjengelighet for både bedrifts- og privatmarkedet. Rapporten konkluderer med at flyplasser forbereder seg best på elektrisk luftfart på dette stadiet ved å installere tilkoblingspunkt på flysiden av flyplassen. Det er vanskelig å vite på forhånd hvilken type lader (stasjonær/mobil/batteri backup) som passer best for den enkelte flyplass. Utvikling av en ladestandard er viktig siden dette vil gjøre det mulig for alle flyplasser å kunne tilby riktige koblinger for ladeinfrastruktur. Finansieringsløsninger for ladeinfrastruktur på flyplasser vil trolig være annerledes i Norge, Sverige og Finland pga ulik eierstruktur. Forretningsmodellen for ladeinfrastruktur vil mest sannsynlig være flyplassene som eier og driver ladestasjonene.

6.8 Regionvekstavgift

Dette er et initiativ fra NFK med formål om tettere dialog og samarbeid, mer målrettet innsats og gjensidighet i samspillet. Det er planlagt med dialogmøter mellom fylkesrådet og Helgelandsrådet to ganger i året. I 2022 har det blitt gjennomført ett møte, i november, hvor ordførerkollegiet stilte. Her ble det tatt opp Parkforum Helgeland, kompetanse, videregående opplæring, reiselivsstrategien, basene på Helgeland, samferdsel og regionvekstavgift med staten.

6.9 Helgelandskonferansen 2022

Helgelandskonferansen ble i 2022 arrangert for første gang siden 2017. Etter initiativ fra sekretariatsleder i Indre Helgeland Regionråd og Helgelandsrådet ble planlegging og gjennomføring utført av de to sekretariatene med bistand fra Kunnskapsparken Helgeland. Konferansen ble gjennomført 5. – 6. mai 2022 i Mo i Rana med ca. 100 deltakere fra kommunene på Helgeland. Konferansen ble planlagt å gå i balanse, men grunnet innleie av bistand fra KPH og moderator til å gjennomføre debattene ble det et underskudd. Underskuddet ble delt på de to sekretariatene og Helgelandsrådet sin andel ble på kr. 19 000. Beløpet ble belastet sekretariatet.

6.9 Evaluering av samarbeidsavtalen

Arbeidet med revidert samarbeidsavtale ble påbegynt og følgende områder tydeliggjøring av sekretariatets og utvalgenes roller, hvordan bruke regionvekstavtalen i arbeidet, tydeliggjøring av bruken av eksterne saksbehandlingsressurser,

7 Høringssvar, innspill og uttalelser

Helgelandsrådet har gitt følgende høringssvar, innspill og uttalelser i 2022:

- RTP 2022 – 2033. Innspill til handlingsprogram
- Innspill til identifisering av nye områder for fornybar energiproduksjon til havs
- Innspill til høring av transportfaglig utredning for regionale ruteflyginger i Sør-Norge og Nord-Norge fra 2024
- Høringssvar – Grunnrenteskatt på havbruk
- Støtteerklæring – Behov for reduserte klimagassutslipp på Nordlandsbanen
- Havbruksfondet hjem til kysten
- Spesialiserte rehabiliteringstjenester på Helgeland 1
- Spesialiserte rehabiliteringstjenester på Helgeland 2

8 Ekstern representasjon

8.1 Jernbaneforum nord (NFK)

- Representant: Britt Helstad, medlem av samferdselsutvalget, valgt for inneværende valgperiode. I tillegg til valgt representant fra Helgelandsrådet deltar ordfører fra kommuner med jernbane, her Ellen Schjølberg fra Grane kommune og Berit Hundåla fra Vefsn kommune.
- Jernbaneforum nord er et politisk samarbeidsorgan som skal fremme modernisering og kapasitetsøkning knyttet til jernbanetransport på Nordlandsbanen og Ofotbanen, samt utvikling av Nord-Norgebanen
- Det ble avholdt 2 møter i 2022 (28.-29. april og 10.-11. oktober)

8.2 Regionalt politiråd i Nordland (Nordland politidistrikt)

- Representant: Eilif Trælves, leder Helgelandsrådet, valgt for inneværende valgperiode.
- En samarbeidsarena mellom politi og kommune som samler og koordinerer det kriminalforebyggende arbeidet lokalt, og iverksetter strategier og tiltak. Rådet skal sikre dialog og bidra til å prioritere og avklare ansvar.
- Det ble avholdt 1 møte i 2022

8.3 Overordnet samarbeidsorgan Helgeland (Helgelandssykehuset HF)

- Representanter: Kjell Olav Lund (Leirfjord), Tove Karin Solli (Brønnøy), Lill Inger Reinfjell (Vefsn), Siv Nilsen (Herøy)
- Har som formål å utvikle et velfungerende faglig/administrativt samarbeid mellom kommunene og Helgelandssykehuset HF. OSO arbeider for gode samhandlingsarenaer på Helgeland med gjensidig dialog mellom forvaltningsnivåene, og tilrettelegger for gode prosesser og pasientforløp
- Det ble avholdt 5 møter i 2022 (26. januar, 9. mars, 2. mai, 15. juni og 9. november)

8.4 MidtSkandia

- Representanter: Eilif Trælnes, ordfører Brønnøy og Elbjørg Larsen, ordfører Herøy
- Ideell forening og offisielt grenseorgan for samarbeid mellom de nordiske landene og regionene Västerbotten og Helgeland. Premissgiver og kunnskapsbærer overfor beslutningstakere i grenseoverskridende spørsmål.
- Sekretariat på norsk side er representert ved Rana Utvikling
- Det er den enkelte kommune som er medlem, og i 2022 var følgende kommuner medlemmer: Alstahaug, Brønnøy, Grane, Sømna og Vevelstad, i tillegg til kommunene i Indre Helgeland Regionråd.
- Helgelandssrådet v/ sekretariatet er medlem som foretak/organisasjon.
- Det ble avholdt 2 møter i 2022 (13. mai og 10.-11. november)

8.5 Regionalt kompetanseforum Helgeland (NFK)

- Representant: Elbjørg Larsen, leder utvalg for utdanning og kultur, valgt for inneværende valgperiode.
- Kompetanseforum Nordland er etablert av Nordland fylkeskommune. Det er videre etablert tre regionale kompetanseforum: Kompetanseforum Helgeland, Kompetanseforum Salten og Kompetanseforum Ofoten/Lofoten/Vesterålen.
- Målene for arbeidet til Kompetanseforum Nordland følger målene i Kompetansestrategi for Nordland 2020-2024. Kompetansestrategien har et overordnet mål om å øke kompetansen i befolkningen, slik at man er bedre rustet til å løse arbeidslivets framtidige behov og utfordringer.
- Det ble avholdt 2 møter i 2022 (21. april og 20. oktober)

8.6 Politisk samrådsgruppe KVV Nord-Norge

- Representant: Ivan Haugland, leder utvalg for samferdsel
- Den politiske samrådsgruppa består av repr. fra Sametinget, fylkesråd for samferdsel, repr. fra regionrådene og ungdommens fylkesråd
- Det ble avholdt 2 møter i 2022 (25. april og 11. oktober)

9 Økonomi

9.1 Budsjett 2023

Tilskuddet fra medlemskommunene for 2023 ble holdt uendret i forhold til 2022 og var samlet på kr. 2 788 630. Tilskuddet er sammensatt av et 20 % fastbeløp som er likt per kommune, og av et 80 %

variabelt beløp som er basert på innbyggertall i deltakerkommunen per 01.01.2023. I tillegg innbetalte kommunen i 2023 kr. 697 000 i fondskapital etter samme fordelingsnøkkel som det generelle tilskuddet. Begge innbetalingene er i henhold til samarbeidsavtalen.

Budsjettet for 2023 tok kun høyde for drift av sekretariatet, kostnader til konsulentbistand/frikjøp fra kommune/samarbeidspartner samt kostnader relatert til arbeidsutvalgsmøter, og eventuelle andre mindre møter. Det ble også lagt inn et mindre beløp på kr 100 000 som kunne disponeres til diverse sponsorbidrag/prosjektstøtte uten behandling i AU.

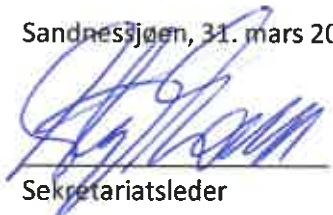
Konferansen Offshore Nordland har tidligere vært en viktig inntektskilde, men slik sekretariatet opplever arbeidet med å arrangere konferansen er dette meget ressurskrevende. Det har derfor pågått et arbeid med å finne relevante og «riktige» samarbeidspartnere som kan bidra til å løfte konferansen, både mht til faglig innhold og deltakelse. Det ble i 2019 signert en samarbeidsavtale med Oscean Cluster Helgeland (OCH), hvor OCH tar på seg prosjektlederansvaret for konferansen. Dette vil forhåpentligvis løfte kvalitetene på konferansen, men samtidig øke kostnadene noe. Det ble ikke budsjettet med overskudd for 2023.

Budsjett for 2023 balanserte uten bruk av egenkapital/fond. Det vises til Årsregnskap 2023 og Resultatregnskap 2023 for sekretariatet, prosjekt og fondsoversikt.

9.2. Andre forhold

Det er ingen andre forhold som vil påvirke økonomien for Helgelandrådet. Det vises ellers til Årsregnskap 2023 for Helgeland interkommunalt politisk råd.

Sandnessjøen, 31. mars 2023

Sekretariatsleder